שמואל דיין איז א גאסט אין וועט ריידן וועגן דעם — באריכט פון ארץ-ישראל קאמיסיע היינט 8.30 אוונט אין ציון זאל

זון אויפגאנג — 5.37.
זון אונטערגאנג — 7.20.

די איינציקע אידישע ציטונג אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

דאס אידישע ווארט
THE ISRAELITE PRESS

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

אנב - אורחא
פון מא־ט

Vol. 20, No. 75. Winnipeg, Tues. April 15, 1930. Published daily except Saturday and Sunday

דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג

דינסטאג יז׳ ניסן, תר״צ.

לוק וועט ניט פארן צוריק קיין ארץ-ישראל

סעסיע פון מאניטאבע׳ס לעגיסלאטור געשלאסן; נעכטן

מיט די געוויינלאכע צערעמאניעס, איז נעכטן בייטאג פון׳ם לייטענאנט־גאווערנאר מעקגרעגאר געשלאסן געווארן די דריטע סעסיע פון דער 18טער מאניטאבער לעגיסלאטור. דער לייט.־גאווערנאר האט דערביי אנאנסירט די קעניגלאכע גוטהייסונג פון 24 בילס אנגענומען אויף דער סעסיע.

די וויכטיקסטע פון די בילס זיינען:

1. די אפשאפונג פון׳ם סופלעמענטארן שטייער, וואס פלעג טארייננברייגנען ארום צוויי מיליאן דאלאר.
2. פארקלענערונג פון ירושה שטייערן.
3. דער וועגן פארקער געזעץ.
4. גאראנטיע פאר׳ן ווייץ־פולס באנק הלואות.
5. צוויי מיליאן דאלאר אסיגנירונג פאר דער פארענדיקונג פון דעם 1,700 מייל שליאכן פלאן.

פון דער גרעסטער באדייטונג אויף דער סעסיע זיינען אבער געווען די פארהאנדלונגען וועגן דעם איבערגאנג פון די נאטירלאכע רייכטימער צו דער פראווינץ. דעם 15טן יולי דאס יאר נעמט די פראווינץ איבער פון דער פעדעראלער רעגירונג אירע ריזיקע רייכטימער, און עס ווערט דערווארט, אז דערמיט זאל זיך אנהויבן א נייע קאפיטל אין דער געשיכטע פון מאניטאבא.

באריכט אז טשענסעלאר האט אנגענומען רעזיגנאציע

נאך אראבער ווערן גע׳משפט אויף מארד קלאגעס

(ספעציעלע טעלעגראמעס צו "דאס אידישע ווארט" פון "איטא")

לאנדאן, אפר. 15 (איטא).— עס ווערט פארשטאנען, אז דער קאלאניאלער אפיס האט פארמעל באשלאסן, אז לוק, הויפט סעקרעטאר פון דער פאלעסטינער רעגירונג, וועלכער געפינט זיך שוין אויף אורלויב אין לאנדאן פאר פינף חדשים צייט, זאל ניט פארן צוריק קיין ארץ־ישראל.

עס ווערט אויך פארשטאנען, אז לארד טשענסעלאר האט מיט צוויי וואכן צוריק אנגענומען זיין רעזיגנאציע פון דעם אמט פון הייקאמישאנער. דערוויל איז נאך זיין רעזיגנאציע ניט אנגענומען געווארן, אבער פארהאנדלונגען גייען אן וועגן קאנדידאטן אויף דעם פאסטן.

ירושלים, אפר. 15 (איטא). — צוויי אראבער אנגעקלאגט אין חיפה פאר׳ן מארד פון אברהם מאטל, און אייזנבאן ארבעטער, אין דער צייט פון די ראיאטן, זיינען באפרייט געווארן, ווייל די עדות פון דער אנקלאגע האבן ווידערגעשפראכן איינער דעם צווייטן.

היינט האט זיך דא אנגעפאנגען דער פראצעס פון פינף חברון׳ער אראבער, אנגעקלאגט אינ׳ם מארד פון פינף אידן אין דער הויז פון נחמן סעגאל. אויך פאנגט זיך אן דער פראצעס פון דריי אראבער אנגעקלאגט אינ׳ם מארד פון דריי אידן אין דער הויז פון בן־ציון גרשון. איינער פון די דריי אנגעקלאגטע איז שוין פריער פאר אורטיילט געווארן צום טויט פאר א מארד אין אבושדידם הויז.

—(::)—

נאך איינער פון גאנדיס וויכטיקע לייטענאנטן ארעסטירט

באמבעי, אינדיע, אפריל 14. — דזשאהאווארלאל נעהרו, פרעזידענט פון דער אינדישער נאציאנאליסטישער פארטיי און מאהאטמא גאנדים לייטענאנט אין זיין פאסיוון קאמף קעגן דער בריטישער הערשאפט, איז ארעסטירט געווארן פאר ברעכען דעם זאלץ געזעץ און איז באלד פאר אורטיילט געווארן צו זעקס חדשים טורמע.

דער נאציאנאליסטישער קאמיטעט האט באשלאסן צו פראקלאמירן צוליב דעם א טאג פון טרויער און אפשטעל פון ארבעט.

דער מעיאר פון קאלקוטא און פיר סטודענטן ארעסטירט פאר פארשפרייטן "פאררעטערישע ליטעראטור" זיינען פאראורטיילט געווארן צו זעקס חדשים שטרייננגער געפענגעניש יעדערער.

—(:־:)—

אנטי-מאסקיטא זאמלונג מיינט טויט צו ביליאנען מאסקיטעס

דער טעג־טאג וואס איז דורכגעפירט געווארן לעצטן שבת צו באקעמפן מאסקיטאס היינטיקן זומער אין וויניפעג, האט אריינגעבראכט זיבן טויזנט און פינף הונדערט דאלאר.

פאר־איארן איז אויך דורכגעפירט געווארן אזא אנטי־מאסקיטא קאמפיין וואס האט פאקטיש פארניכטעט אלע מאסקיטאס, און די וויניפעגער בירגער און די איינוואוינער ארום וויניפעג האבן פאקטיש ניט געליטן פון דער מאסקיטא מזפה.

עס ווערט אפגעשאצט אז מיט דער געזאמלטער סומע געלט לעצטן שבת וועט מען קאנען פארניכטן דרייסיק ביליאן מאסקיטאס.

קאטאסטראפע אין לאדזער טעאטער אין צווייטער סדר-נאכט

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

ווארשע, אפר. 15 (איטא). — א קאטאסטראפע האט פאסירט די צווייטע סדר נאכט אין פילהארמאנישן קאנצערט זאל, וואו דער "בונד" האט ארגאניזירט א קאנצערט. בעת דער ארבעטער כאר, וועלכער איז געשטאנען אממייסטן אויף דער בינע, האט זיך די בינע, אנגעשפארט אויף צעפוילטע באלקנס, פלוצלונג איינגעבראכן, באגראבנדיק אלע זינגער.

אן אומבאשרייבלאכע פאניק איז אויסגעבראכן אין טעאטער. די פייער ברינגאדע, וועלכע איז אונטערגעקומען באלד, האט ארויסגעצויגן צוועלף לייכט פארוואונדעטע, און די פאלגנדיקע שווער פארוואונדעטע: סארא סטאשקאווסקי, רחל סאלוואן, חנה אדראמאוויטש און אלפ. שאפער.

—(::)—

אין קווינס טעאטער

א גרויסער עולם האט נעכטן אוונט ביינעוואוינט די ערשטע פארשטעלונג פון דער נייער קווינס טעאטער טרופע. די געסט האבן גאנץ גוט אויסגענומען ביים עולם.

מארגן (מיטוואך) אוונט, וועט בעני אדלער צוזאמען מיט דעם גאנצן אנסאמבל אויפטרעטן אין "דער פרעמדער", דראמע אין פיר אקטן פון יעקב גארדין.

"דער פרעמדער", איז איינער פון די דראמען אין בעני אדלער׳ס רעפערטואר, אין וועלכער ער צייכנט זיך אוים אמבעסטן, און עס איז צו דערווארטן אז א גרויסער עולם וועט קומען מארגן אוונט אין קווינס טעאטער צו זען אים שפילן אין דער דאזיקער ראל, ווי אויך אלע אנדערע מיטגלידער פון דער טרופע אין צו געפאסטע צו זיי ראלן.

געזעלשאפטלאכער קאלענדאר

דינסטאג, אפריל 15

יערלאכער פסח טיי פון מוטער פאראיין פון פרץ שול ביי מרס. מ. נייטנסאן, 335 סט. דזשאנס עווע., 3 ביז שפעט.

25־סענט טיי פון לידיס אקז. פון כנסת ישראל שול ביי מרס. רעזניק, 402 באיד עווע., 2.30 ביז שפעט.

סילווער טי אין מושב זקנים, 2—9 אוו.

אלגעמ. פארזאמ. און וואלן פון באאמטע אין אשכנזי שול, 8.30 אוונט, אין שול

איינאקטער און קאנצערט פון "הנוער ישראל" קלוב, 8.30 אוו., אין גרויסן ת"ת

אלגעמ. פארזאמ. פון בנות ציון גמילת חסדים פאראיין, 8 אוו., אין גרויסער ת"ת

מיטוואך, אפריל 16

טיי ביי מרס. באראדיצקי, 507 אלפרעד עוועניו, 2.30 ביז שפעט. אויפזיכט פוע"צ פרויען קלוב.

פסח טיי פון מוטער פאראיין פון א. ר. שול ביי מרס. עלקין, 358 באראום עווע., 3 ביז שפעט.

טיי פון מאקאריווער פרויען פאר., ביי מרס. פעלדמאן, 131 באראום עוו., 2—12

טיי פון לידיס אקז. פון בית יעקב שול, אין שול פון 2 ביז 11 נ.מ.

טיי פאר מאונט כרמל קליניק ביי מרס. ר. פרעהאגען, 426 רעדוואוד עוו., 2—11.

פארזאמ. פון בנות שלום פרויען סאסייטי, 8 אוונט אין שטיימאן זאל.

פרייטאג, אפר. 18

קאנצערט פון ארב.־רינג שול קינדער לטובת אידישע שולן אין פוילן.

זונטאג, אפריל 20

טאנץ פון יונגע פרויען סיסטערהוד אין ראזלענד גארדנס. פריזן, צוביים.

טאנץ פון איד. נאצ. ארב. פארבאנד 8.30 אוונט, אין פריד־זאל. פריז (דר. סירקינס סטאטויע).

איקאר קאנצערט 8.30 אוונט, אין פעלעס טעאטער. רייכע פראגראם.

דעפ. א. א. היפס אין שטאט פאר דער פסח וואקאציע

דעפוטאט א. א. היפס איז איצט דא אין שטאט, אויסנוצנדיק די געלעגנהייט פון די פסח וואקאציעס אין פארלאמענט. די וואס ווילן זיך זעען מיט אים, וועלן אים קאנען געפינען אין אפיס פון אימיגראנטן הילף פאראיין, 676 מיין סטריט, מארגן (מיטוואך), אפר. 16טן, 7.30 אוונט.

אידן און יעזואיטן פירן איין מילה אין אמעריקע, זאגט לודנדארף

בערלין, אפר. 15 (איטא). — אז אידן און יעזואיטן פירן אן א פראפאגאנדע אין אמעריקע אז אלע קינדער וואס ווערן געבארן אין די שפיטאלן זאלן גע׳מל׳ט ווערן, ווערט באהויפטעט אין לודנדארפס ארגאן "פאלקסווארטע".

די ציימונג באהויפטעט, אז דאס איז א טייל פון דעם אידישן פלאן צו באהערשן צפון אמעריקע, און אז דאס איז א ווייטערדיקער קאפיטל פון דעם אידישן קאמף פאר דער באהערשונג פון דער גאנצער וועלט.

די ציימונג באהויפטעט ווייטער, אז פאר דעם זעלבן צוועק האבן דאקטוירים אנגעפירט א פראפאגאנדע אין דייטשלאנד פאר דער מלחמה, רעקאמענדירנדיק, אונטער דעם אויסרייד פון היגיענישע טעמים, אז אלע סאלדאטן אין דער דייטשער ארמיי זאלן גע׳מל׳ט ווערן.

—(::)—

מזל טוב

א טאכטער געבארן צו מר. און מרס. וו. רייקיס, מוטער און קינד אין גוטן צושטאנד אין סט. באניפיים האספיטאל.

א זון געבארן צו מר. און מרס. שעלינגער, 677 מאניטאבא עוועניו. מוטער און קינד אין בעסטן צושטאנד אין דער היים.

רעגנס און פייכטע שנייען וועקן דורך די פריירי פראווינצן

דער טרוקענער אנהויב פרילינג, וואס האט פאראורזאכט פיל זארג די פארמערס פון די פריירי פראווינצן, האט זיך נעכטן פארענדיקט מיט ווילקאמענע רעגנס אין טויזנטער קוואדראט מייל אין אלבערטא און סאסקאטשעוואן. אין אייניקע פונקטן, ווי אין עדמאנטאן, איז דער רעגן שפעטער אריבער אין א נאסן שניי.

פון אלע וויכטיקערע פונקטן פון סאסקאטשעוואן קומען אן ידיעות פון שווערע רעגנס. אין מוס־דזשא זיינען די רעגנס געווען באגלייט פון א שטארקן ווינט, וואס האט איינגעריסן עלעקטרישע דראטן, אפשטעלנדיק די שטאט פאר א צייט אן עלעקטרישער ענערגיע.

קאלגארי און עדמאנטאן און אנדערע פונקטן אין אלבערטא מעלדן אויך פון א שפע פון פייכטקייט.

אין וויניפעג און אומגעגנט איז נאך דערוויל קיין רעגן ניט געווען. עס איז אבער געווארן קיל און וואלקנדיק, און רעגנס ווערן דא דערווארטעט.

—(:־:)—

מארגן ספעציעלע ארבעטער־רינג פארזאמלונג

א ספעציעלע פארזאמלונג פון ארבעטער רינג ווערט דורכגעפירט מארגן, 8.30 אוו., אין פרייהייט טעמפל, לכבוד דעם באזוך פון ה׳ שאפירא, דירעקטאר פון די ארבעטער רינג שולן, פון ניו־יארק.

פיש קאנען הערן, דערציילט דייטשער וויסנשאפטסמאן אין מינעאפאליס

מינעאפאליס, מינ. אפריל 15. — די זאאלאגיסטן פון דעם אוניווערסיטעט פון מינעסאטא זיינען דא היינט געווארן איבערראשט פון דעם וואס זיי האבן זיך דערוואוסט אז פיש קאנען ניט נאר בלויז הערן, נאר אז זיי כאפן אויך אויף קלאנגען וועלן מען רופט זיי.

דר. קארל פאן פריטש, פון מינכען, וועלכער האט פאר א צאל יארן שטודירט דאס לעבן פון פיש, האט דערציילט פאר די היגע זאאלאגיסטן וועגן זיינע רעפארונגען וואס ער האט דורכגעמאכט מיט פיש, וועלכע ער האט געהאדעוועט אין א נעטערנעם באסיין אין זיינער א שול.

דר. פריטש האט דערציילט אז יעדן מאל ווען עס איז געקומען די צייט צו שפייזן די פיש, פלעגט ער זיי לאזן וויסן דורך א ספעציעלן מילדן קלאנג, און זיי פלעגן זיך באלד פארזאמלען צום מאל־צייט. ער האט אויך פאר זיי געהאט א באזונדער קלאנג צו ווארענען זיי פון געפאר. און זיי האבן דאס יעדן מאל פינקטלאך דערפילט.

אין צוויי וואכן צייט — האט ער דערציילט — האבן זיך "גרינע" פיש אויסגעלערנט צו אונטערשיידן די קלאנגען וואס האט זיי גערופן צום מאלצייט און וואס האט זיי געווארנט פון געפאר.

—(::)—

פארזעצונג פון רבי זילבערשטיינס זכרונות
דאנערשטאג אין ד. א. וו.

—(::)—

דעפ. קענווארטי
וועגן דעם פאלעסטינער באריכט
היינט
אין "דאס אידישע ווארט"

אפמאך צווישן ענגלאנד און סאוועט רוסלאנד ווערט אונטערגעשריבן

מאסקווע, אפר. 15. — אן אנגלא־סאוועטישער קאמערציעלער אפמאך וועט אונטערגעשריבן ווערן אין לאנדאן אין עטלאכע טעג ארום, האט דא דערקלערט אויסערן קאמיסאר מאקסים ליטווינאוו ביי דער עפענונג פון דער בריטישער סעקציע פונ׳ם סאוועטישן האנדלס־קאמער. דער אפמאך, האט ער געזאגט, וועט שאפן א געזונטן באזיס פאר האנדל און פריינטשאפט צווישן ביידע פעלקער.

לאנדאן, אפר. 15. — יו דאלדאן, אונטער־סעקרעטאר פאר אויסלאנדישע ענינים האט אויף אן אנפראגע אין הויז געענטפערט, אז אן אויסגלייך איז דערגרייכט געווארן אין די הויפט פונקטן וועגן אנגלא־סאוועטישן האנדלס אפמאך. דער צייטווייליקער אפמאך וועט זיין א צייטווייליקער אפמאך, ביז אן ענדגילטיקער אפמאך וועט אויסגעארבעט ווערן.

לויט דעם צייטווייליקן אפמאך, האט ער געזאגט, וועלן ביידע צדדים קענענזייטיק קריגן פארצוג באהאנדלונג. מיט׳ן אויסנאם פון שיפן־פארקער. די סאוועט רעגירונג באקומט דאס רעכט צו גרינדן אין לאנדאן א האנדלס־דעלעגאציע, וואס וועט באשטיין פון א האנדלס־פארטרעטער און צוויי געהילפן. די דעלעגאציע וועט פארמירן א טייל פון דער סאוועטישער אמבאסאדע און געניסן פון דיפלאמאטישע פריווילעגיעס.

דער צייטווייליקער אפמאך קאן צוריקגעצויגן ווערן דורך זעקס־מאנאטן נאטים.

שמואל דיין ... (אנב - אורחא)

דער קריזיס אויפ׳ן אידישן ביכער מארק

איצט ווייס איך שוין, פארוואס די אמעריקאנער אוטאמאביל אינדוסטריע ליידט כמעט ניט פון קיין קריזיסן און האלט אין איין וואקסן און אנטוויקלען זיך, און די אידישע "ביכער אינדוסטריע" ליידט־פון אזא בראנישן קריזיס, אז דאס האט שוין אויפגעהערט זיין א קריזיס און האט אנגעהויבן זיין א נארמאלער צושטאנד:

דאס איז דערפאר, ווייל די אוטאמאביל אינדוסטריע ליגט אין די הענט פון געשעפטסלייט, וואס ווייסן ווי צו פארקויפן זייער סחורה, און די אידישע "ביכער אינדוסטריע" ליגט אין די הענט פון, — איר׳ט מיר מוחל זיין פאר׳ן אויסדרוק, — פון מלמדים.

און דערוויסן האב איך זיך דערפון דערוואוסט א דאנק דעם אנקום אהער פון ה׳ לעוו, פארשטייער פונ׳ם קאאפעראטיוו "ביכער" פון פוילן, וואס פארקויפט דא אידישע ביכער, א סך ביכער.

ניין, — ה׳ לעוו קאן חלילה ניט פארגליכן ווערן צו א "סיילס מענעדזשער" פון דער פארד מאטאר קאמפאני, און דער קאאפעראטיוו "ביכער" איז נאך ווייט פון צו זיין אזוי געשעפטסמעסיק אוועקגעשטעלט ווי די דזשענעראל מאטארס.

די נויט האט אבער געטריבן "ביכער" אנצונעמען אייניקע אמעריקאנער געשעפטס מעטאדן, — און עס גייט א גאנג, און דער אידישער ביכער מארק האט מיט איין קלאפ געקראגן א מעגלאכקייט צו פילן כאטש, אז א קריזיס איז א קריזיס, און ניט קיין נארמאלער צושטאנד.

* * *

אפשר איז עס פאר אונז ניט זייער אנגענעם צו אנערקענען, — עס באליידיקט אונזערע פיינערע געפילן פאר׳ן בוך, — אבער פארט איז היינטיקע צייטן פון גרויסער ביכער פראדוקציע, דער ביכער פארקויף פונקט אזוי א געשעפט, ווי דער אוטאמאביל געשעפט.

און דאס מיינט אז די ביכער פארלאגן און מוכרי ספרים דארפן ניט ווארטן ביז מען וועט קומען צו זיי און בעטן זיך ביי זיי: זייט אזוי גוט, פארקויפט מיר א בוך.

די אוטאמאביל אינדוסטריע האט דאס געוואוסט. אויף וויפיל דער ענין איז שייך צו איר. זי האט געשאפן פאר זיך דעם מארק. זי גיט אוים מיליאנען דאלאר א יאר פאר רעקלאמעס. זי גרייט צו דעם קונה פסיכאלאגיש פאר דער אטאקע פונ׳ם "סיילסמאן". זי שטריינגט זיך דערנאך אן צו געבן דעם קונה א נוטן אוטאמאביל, מיט אלע מעגלאכע באקוועמלאכקייטן, אויף די מעגלאכסט ביליקסטע פרייזן. זי זעט אויך צו מאכן די סחורה אזוי צוצוגען פאר׳ן קונה, ווי ס׳איז נאר מעגלאך, דורך די אויסערלאכע עפעקטן, — דורך גראציעזע קארפוס־ליניעס, דורך שיינע קאלירן און א. וו.

ווייל מען דעם אידישן ביכער־מארק אוועקשטעלן אויף פארהעלטנמעסיק געזונטע יסודות, מוז מען אויך אנקומען צו די זעלבע מעטאדן, — אמווייניקסטנס אויף וויפיל ס׳איז שייך אמעריקע. וואו דער עולם איז געוויינט געווארן, אז דער פארקויפער זאל אים זוכן, און ניט ער דעם פארקויפער.

* * *

דער קאאפעראטיוו "ביכער" האט טיילווייז אנגענומען די דאזיקע מעטאדן.

צוערשט האט ער געגרינדעט א מין "טראסט" פון אלע וויכטיקסטע אידישע פארלאגן אין פוילן און שכנות׳דיקע לענדער, וואס דערמעגלאכט אים צו מאכן בעסערע אנשטרייננונגען צו דערגרייכן דעם מארק, פארגרעסערן, אזוי צו זאגן, דעם געביריוך, און פארקלענערן די פראדוקציע קאסטן.

ער גיט גוטע סחורה, — די ווערק פון די אנגעזעענסטע אידישע שרייבער, קלאסיקער און מאדערנע, פון דער אלט פון יענער זייט פון ים.

עס ווערט געשיינקט באזונדער אויפמערקזאמקייט צום אויסערלאכן אויסזען פונ׳ם בוך, וואס ווערט געמאכט אזוי שיין און צוציענדיק ווי מעגלאך, — און דאס איז אויך ניט קיין קליינער פאקטאר אין פארלייכטערן זיין אפזאץ.

און, צום סוף, האט ער ארויסגעשיקט אהער א מענטש, מיט דער סחורה צום קונה, און מיט צוגענגלאכע פרייזן און לייכטע אויסצאלונג באדינגונגען.

און דער עולם זעט — און קויפט, קויפט א סך מער, ווי מען קאן זיך פארשטעלן.

און דער רוקן־ביין פונ׳ם קריזיס ווערט אזוי געבראכן . . .

* * *

איך האב אליין געזעען מיט וואס פאר א אינטערעס אידן זיינען געשטאנען אין רעדלאך ארום ה׳ לעוום אויסשטעלונג אין פרץ־זאל.

אידן האבן טראדיציאנעלע ליבע צו ספרים, — א סימן פון קולטור.

די ליבע צום בוך, — זאל עס זיין אפילו צום בוך ווי א שטיק מעבל אין הויז, — ניט צום לייענען, נאר צו באשיינען די הויז, — איז קולטור, און דארף אויף אלע אופנים דערמוטיקט ווערן.

דאס גיט, ערשטנס, א בעסערע געלעגנהייט צו פראדוצירן מער ביכער און ביליקער. און, צווייטנס, שאפט עס אפילו אין דער היים, וואו מען לייענט ניט, א מער קולטורעלע סביבה.

ביי אונזערע טאטעס איז עס געווען א פארשטענדלאכע זאך. דער עם־הארץ, אויב "גאט האט אים געהאלפן", האט עס גערעכנט פאר זיין חוב צו האבן א שיינעם

(שלום אויף לעצטער זייט)

פיליפ סנאודענס בודזשעט לייגט ארויף א שווערע לאסט פון שטייערן אויף די פארמעגלאכע קלאסן

לאנדאן, אפריל 15. — דער צווייטער בודזשעט פון אן ארבעטער רעגירונג אין גרויס בריטאניע איז נעכטן פארגעשלאגן געווארן אין הויז פון פיליפ סנאודען, "טשענסעלאר אף דהי עקסטשעקער". דאס הויז איז געווען איבערגעפאקט פונ׳ם "פלאר" ביז די גאלעריעס פון אן עולם פון דעפוטאטן און געסט, וואס האבן מיט דער גרעסטער אויפמערקזאמקייט צוגעהערט זיך צום קליינעם, שטרייננג־פנימ׳דיקן פינאנץ־מיניסטער, דעם זון פון א וועבער ארבעטער, וועלכער ווערט פאררעכנט פאר איינעם פון די שארפסטע פינאנציעלע מוחות אין לאנד.

מר. סנאודענס אפשאצונג פון די הכנסות פאר׳ן יאר 1930־1931 איז ארום 800 מיליאן פונט (פיר ביליאן דאלאר), און פון די הכנסות אויפ׳ן באזיס פון די עקזיסטירנדיקע שטייערן — אויף 205 מיליאן דאלאר ווייניקער. דאס מיינט, אז נייע קוואלן פון הכנסה וועלן מוזן געפונען ווערן אויף דער דאזיקער סומע.

מר. סנאודען האט דערקלערט, אז ער וועט לאזן פאלן די מעקענא־שוץ טאריפן אזוי שנעל ווי זייער טערמין וועט זיך ענדיקן, און וועט זיי ניט זוכן צו באנייען, — א פונקט, וואס וועט מסתמא ארויסרופן א באזונדער שארפן קאמף מצד די קאנסערוואטיוון, און די שטארקסטע שטיצע מצד די ליבעראלן.

איינער פון די נייע שטייערן וואס פיליפ סנאודען פירט איין איז דריי שילינג צוגעגעבענעם שטייער אויף יעדן פעסל ביר. דער שטייער גלייך אריין אין קראפט.

דער הויפט־קוואל פון דער פארגרעסערטער הכנסה וועט אבער זיין פון א פארגרעסערונג פונ׳ם הכנסה שטייער אויף גרעסערע פארדינסטן, בעת דער שטייער אויף קלענערע פארדינסטן (ביז $1,250 א יאר) ווערט פארקלענערט.

פון די מעקענא שוץ טאריפן וועלן נאך דערוויל פארבלייבן פאר א געוויסער צייט אין קראפט די טאריפן אויף אוטאמאביליק, פילמס און מוזיקאלישע אינסטרומענטן. אבער אויך זיי וועלן מיט דער צייט צוריקגעצויגן ווערן.

מר. סנאודען האט אנגעצייגט, אז דער לעצטער פינאנציעלער יאר האט זיך פארענדיקט מיט א דעפיציט פון 72 מיליאן דאלאר, אנשטאט אן עודף (סורפלוס) פון 21 מיליאן דאלאר, ווי ווינסטאן טשורטשיל, זיין פארגייננגער, האט אפגעשאצט באזונדער אויפמערקזאמקייט האט צו זיך צוגעצויגן א באמערקונג פון מר. סנאודען, אז ער האט גארנישט ניט פארזארגט פאר אלגעמיינע וואלן, "ווייל קיין אלגעמיינע וואלן וועלן מיר דאס יאר ניט האבן".

אמעריקאנער פירמעס גיבן אוים 260 מיליאן דאל. א יאר אויף אנאנסן

ניו־יארק, אפריל 15. — לויט אן אפיציעלן באריכט וואס איז פארעפנטלאכט געווארן פון דער אדווערטייזינג ביורא, פון דער אמעריקאנער ציימונג אסאסיאציע, ווערט באקאנט, אז אין יאר 1929 איז אין די פאראייניקטע שטאטן אויסגעגעבן געווארן אויף ציימונג אדווערטייזמענטס צוויי הונדערט און זעכציק מיליאן דאלאר.

די אוטאמאביל אינדוסטריע האט אויסגעגעבן די גרעסטע סומע אויף אנאנסן. 23 פאבריקאנטן פון אוטאמאבילן און טראקס האבן לעצטן יאר באצאלט צו ציימונגען פאר אנאנסן 64 מיליאן און 245 טויזנט דאלאר.

דער באריכט לויטעט אז 1929 איז געווען א רעקארד יאר פאר אדווערטייזינג. אייניקע פירמעס האבן פארגרעסערט זייערע אנאנסן פון 25 ביז 80 פראצענט.

—(:־:)—

סאוועט רעגירונג קאנפיסקירט אויך קלענערע שיפלאך

מאסקווע, אפריל 15. — די צענטראלע עקזעקוטיווע פון סאוועטן פארבאנד האט ארויסגעגעבן א באפעל אז אלע שיפען פון צוואנציק טאן און העכער און אלע שיפלאך מיט מאטארס איבער פופצן פערד קראפט זאלן איבערגיין צו דער רעגירונג.

מיט דעם דאזיקן נייעם געזעץ גייען פאקטיש שאריבער צו דער רעגירונג אלע קליינע דאמפערס און שיפלאך וועלכע זיינען נאך געווען אין באזיץ פון פריוואטע מענשן.

דער דאזיקער נייער געזעץ איז א טייל פון דער רעגירונגס פלענער צו אויסברייטערן אירע וואסער פארקער מיטלען און פישעריייען, אין אנקלאנג מיט איר אנגעצייכנטן פינף־יאריקן אינדוסטריעלן פלאן.

סאסקאטון גרייט זיך צום ערשטן חסידים באל קום. זונטאג אוונט

סאסקאטון, סאסק. (פון ברוך צוקערמאן): — דער היגער אידיש־נאציאנאלער ארבעטער פארבאנד ברענטש גרייט זיך צום דורכפיר פון זיין ערשטער גרעסטער אונטערנעמונג דא אין שטאט, — א חסידים באל, וואס וועט דורכגעפירט ווערן קומענדיקן זונטאג אוונט, אפריל 20טן (מוצאי יום־טוב) אין תלמוד־תורה זאל.

דאס איז א געוואגטע אונטערנעמונג, אבער אלץ איז צוגעגרייט געווארן ווי נעהעריק. עס זיינען דא א צוואנציק "חסידים" וואס וועלן דורכפירן דאס רייכע פראגראם פון חסידישע נגונים (ארום 20 אין צאל), חסידישע רקודים, תורות און ווערטלאך, און פראווען א טיש מיט שיריים. א קאפעליע, אונטער דער לייטונג פון יוסף ליכטנשטיין, וועט שפילן.

דאס פראגראם וועט אנהאלטן ביז 12 בייגאכט, און דערנאך וועט דער זאל נעעפנט ווערן פאר א טאנץ ביז די פארטאגיקע שעה׳ן.

די הכנסה פון דער אונטערנעמונג וועט גיין פאר א אידישער ביבליאטעק, פאר וועלכער די תלמוד־תורה טיילט דא אוים א צימער פריי. די "לידיס אקזילערי" פון ת"ת, וועלכע העלפן אינ׳ם דורכפיר פון דער אונטערנעמונג, קריגן האלב פון דעם ריינעם ריווח.

עס ווערט דערווארטעט אז א־ע אידן פון סאסקאטון און א סך אידן פון׳ם אומגעגנט וועלן אויסנוצן די געלעגנהייט צו באזוכן די זעלטענע אונטערנעמונג.